

‘Het past in de filosofie van dit Japanse bedrijf dat je iets teruggeeft aan de maatschappij’

onderdelen voor het dieselmotorenbedrijf Yanmar, op hun eigen afdeling binnen het bedrijf. FOTO BRAM PETRAEUS

een echt bedrijf

in het kantoor. Het constant verbeteren van bedrijfsprocessen om verspilling te voorkomen en de werkplaats menselijker te maken. Dus kwam er ook steun voor het project vanuit Japan. “Het past helemaal in de filosofie van dit familiebedrijf”, zegt Ally, “dat je iets teruggeeft aan de maatschappij.”

Japanse bedrijfsfilosofie

De geest van oprichter Magokichi Yamaoka waart door het Europese hoofdkwartier met diens wijze woorden: “Hoewel een mensenleven wordt beïnvloed door geluk en pech, kan een betere wereld voor jou zijn deur openen.” Die kans om bij te dragen aan een betere wereld geldt in deze visie ook voor scholieren met een wat grotere afstand tot de gewone arbeidsmarkt. Zo kwam het dat bij de stroomlijning van het distributiecentrum voor de ‘studenten’ van PrO Almere letterlijk ruimte is gemaakt in het werkproces rond de opslag en levering van tienduizenden onderdelen voor dieselmotoren. Ally: “Wij creëren mogelijkheden dat zij zich kunnen ontwikkelen, de pedagogische aanpak ligt bij school.”

Die aanpak is geen sinecure bij jongeren van verschillende niveaus, de meesten met een licht verstandelijk beperking. Het zijn geen gewone stagiaires uit het vierde jaar aan het einde van hun studie, die een half jaar werken en een portfolio opbouwen met certificaten en bewijzen van vaardigheden. Deze leerlingen zijn een bewuste mix van derdejaars en ouder, enkelen zelfs 18-plus (via het roc van Flevoland) zodat ze ook van elkaar kunnen leren. Achter hen hangen kaarten die aangeven hoe stickers wel en niet (met een groot rood kruis) op de dozen moeten worden geplakt. De meesten heb-

ben ook nog de basics te leren zoals op tijd op het werk verschijnen, netjes en onder tijdsdruk werken, omgaan met bazen, samenwerken en zichzelf presenteren.

Sommigen vergeten eerst na te denken voor ze handelen. Dan kan het gebeuren dat er een tje in een opwelling met de beste bedoelingen de stellingen in klimt om doosjes die nodig zijn naar beneden te gooien. Net als bij andere werknemers – zij het met iets meer coulance – kunnen ze rekenen op een goed gesprek als iets niet goed gaat. Maar tot nu toe heeft er slechts een van de ongeveer dertig leerlingen die door de hele week op repacking werken, een lichte waarschuwing opgelopen. Op één na, die ‘moe’ is, vindt het achttdat dat nu aan de slag is, het werk leuk. Zelfs Arschinio (19), kort geleden uit Suriname gekomen, begint zijn draai te vinden. “Ik ben lekker bezig.” Het zijn doeners.

Targets halen

Hun schoolbegeleiders zijn vooral blij met de kansen. “Yanmar werkt met targets en die moeten worden gehaald. Maar ze houden wel rekening met ons en dat de leerlingen nog veel moeten leren. Die voelen zich hier welkom,” merkt Caroline Toet op. Omdat veiligheid belangrijk is zijn er voor hen speciale filmpjes ontwikkeld. Stap voor stap en visueel maakt het makkelijker. Ze krijgen bedrijfskleding en verkeren in de kantine met de andere werknemers.

En niet onbelangrijk: er wordt nagedacht over mogelijkheden op andere afdelingen, vakantiewerk en doorstromen naar echte banen.

Juist voor het praktijkonderwijs waar leerlingen geen diploma kunnen halen, moeten ze

‘Yanmar werkt met targets en die moeten worden gehaald. Maar ze houden er rekening mee dat de leerlingen nog veel moeten leren.’

experimenteren, ervaren en oefenen. Zo kunnen ze toewerken naar een zelfstandig bestaan in de maatschappij, schetst projectcoördinator Verwer. Maar het is niet simpel om voor de jongeren van praktijkscholen werk of een goede vervolgopleiding te vinden. PrO Almere heeft er de afgelopen jaren flink aan getrokken. Slechts 2,7 procent van leerlingen uit het laatste schooljaar zit zonder school of werk.

“Bij ons wordt je vakman of vakvrouw”, redeneert Verwer. “Dat ook bedrijven daarbij hun verantwoordelijkheid nemen en deze jongeren helpen, past helemaal in de participatiewet van dit kabinet.” Op het Yanmar-kantoor in Almere hopen ze ondertussen vurig dat hun maatschappelijke project in de wereldwijde competitie met projecten van andere vestigingen wordt uitverkoren. “Het is een droom als dit een voorbeeld wordt voor anderen”, zegt Lie-Atjam.

Dan komen twee geesten samen, van de Japanner Yamaoka en van de Nederlandse participatiewet.

Is de stad wel veilig?

voor de klas

Bart Ongerling

Het is woensdag. Vijf dagen na de aanslag in Istanbul, één dag na de aanslagen in Brussel. Ik hou er rekening mee dat ik vandaag geen Engels

met mijn leerlingen ga doen. Ik weet dat vandaag mijn les anders gaat verlopen. Ik doe mijn lokaal open en zet mijn koffie neer. De kinderen komen binnen. Voordat de les begint, komt Samya naar me toe.

“Meester, wij wilden eigenlijk naar de stad vanmiddag. Denkt u dat het veilig is?”

Het is een vraag die ik voor het eerst in acht jaar krijg. Arm kind, gaat door mijn hoofd. Ik wil helemaal niet dat mijn leerlingen bang zijn.

“Lieve Samya. Ik kan je niet beloven dat er niet iets in Nederland gebeurt. Het heeft deels te maken met pech en geluk. De kans dat jij op dat moment op de plek van een aanslag bent, is ontzettend klein. Toch begrijp ik dat je je onveilig voelt.”

We nemen plaats in de kring. Ik zie de vragende blikken in de ogen van mijn leerlingen. Tim roept door het lokaal. Of ik wil uitleggen wat er zich dinsdag in Brussel heeft afgespeeld. Op het smartboard toon ik de foto van de drie mannen die met hun trolleys door de vertrekhallen lopen. Ik vraag wat ze zien.

“Ik zie niets gekks”, zegt Tyron. “Drie mannen die naar hun werk gaan. Of drie mensen die op vakantie gaan. De man rechts heeft zo’n vakantiehoedje op die mijn vader ook altijd draagt.”

“Deze mannen zijn geen toeristen. De man rechts is waarschijnlijk geen vader. Dit zijn terroristen. De drie mannen laten een paar minuten later hun bommen ontploffen”, vertel ik.

“En in Nederland? Denkt u dat ons leven er anders uit gaat zien, meester?”

“Dat is een goede vraag. Geweld en terreur waren iets van ver weg. In de Tweede Wereldoorlog heeft Nederland voor het laatst echt harde klappen gekregen. We voelen ons veilig, totdat het fout gaat. Veiligheid is opeens geen zekerheid meer.”

“En u, bent u ook bang?”

“Ik ben eigenlijk nooit bang geweest. Maar vanmorgen zei ik tegen mijn verloofde dat ik liever had dat ze met haar fiets naar haar werk ging. Ik ben niet per se bang voor mezelf, wel om mensen te verliezen die ik liefheb.”

De klas knikt eenstemmig.

Ik denk terug aan toen ik zelf een kind was. Was ik ooit bang? Ja, ik was bang in het donker. Liever liet ik mijn licht aan. Het gaf mij een zekerder gevoel. Bang voor terreur was ik niet. Het was iets van ver weg. Twintig jaar later hebben mijn leerlingen andere redenen om bang te zijn. Ik kan hun angst maar voor even wegnemen. Vroeger lijkt verder weg dan ooit.

‘Was ik ooit bang? Ja, ik was bang in het donker. Maar bang voor terreur was ik niet.’